

Verdidokument ADHD Norge

ADHD Norges verdidokument beskriver grunnleggende verdier for organisasjonens arbeid (I MÅL): Inkludering, Mestring, Åpenhet, Likeverd.

Visjon: Et godt liv for alle med ADHD

Grunnleggende verdier for ADHD Norge (I MÅL):

- **Inkludering:**
 - Vi arbeider for at samfunnet skal ha positive holdninger til og fullt ut inkludere mennesker med ADHD.
 - Vi legger vekt på inkluderende fellesskap der den enkelte har mulighet til å bruke sine ressurser til alles beste.
- **Mestring:**
 - Vi arbeider for at mennesker med ADHD skal få kompetanse til å takle de utfordringer livet gir.
 - Vi legger vekt på at mennesker med ADHD skal evne å bruke sine ressurser til berikelse for seg selv og samfunnet.
- **Åpenhet:**
 - Vi vil at mennesker med ADHD skal kunne være åpne om de utfordringene diagnosen innebærer, uten å bli møtt med fordommer fra andre mennesker.
 - Vi skal fordomsfritt og empatisk lytte til andre mennesker og derved være til støtte og hjelp.
- **Likeverd:**
 - Vi formidler at alle mennesker er like verdifulle, og vi arbeider for et samfunn der alle har mulighet for likeverdig deltakelse.
 - Vi vektlegger den enkeltes egenverdi og har respekt for hverandre.

Interessepolitiske områder

ADHD Norge vil rette sin interessepolitiske virksomhet mot følgende områder:

- Kunnskap om diagnosen
- Barnehage/skole
- Barnevern
- Helse/ rusomsorg
- Habilitering/rehabilitering
- Kriminalomsorg
- Arbeid
- Deltakelse i samfunnet
- Brukermedvirkning
- Økonomi
- Faglig kompetanse
- Forskning
- Tverrfaglig samarbeid
- Internasjonalt samarbeid

Kunnskap om diagnosen

Vi vil arbeide for positive holdninger overfor mennesker med ADHD.

Kunnskapsøkning blant mennesker med ADHD og deres pårørende er viktig, slik at den enkelte med diagnosen kan bli best mulig i stand til å ta ansvar for eget liv.

Alle som arbeider med mennesker med ADHD, må få riktig og oppdatert kunnskap om diagnosen, behandlingsformer og tilretteleggingsbehov.

Barnehage /skole

Tidlig innsats er nødvendig for god livsutvikling for barn som viser tegn på nevrobiologiske vansker.

Retten til spesialundervisning må opprettholdes både i barnehage, grunnskole og i videregående skole for barn og unge med ADHD som ikke får tilfredsstillende utbytte av vanlig tilpasset opplæring.

Vi vil ha en inkluderende barnehage og skole med struktur, oppbygging og innhold som ivaretar alle barn og unges behov uansett funksjonsnivå. Dette gjelder på alle nivå: fra barnehage til universitet/høyskole.

Barnevern

Det er viktig at barnevernstjenesten har riktig og oppdatert kunnskap om ADHD slik at de kan skille mellom symptomer på omsorgssvikt og symptomer på ADHD.

Barneverntjenesten må bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Å oppdra barn med ADHD kan være veldig ressurskrevende. Familiene vil ha behov for støttetiltak, hjelp og veiledning.

Det er viktig at barneverntjenesten på et tidlig tidspunkt, gir foreldre og barn/unge tilbud om tiltak som kan forebygge omsorgssvikt, atferds-, sosiale og emosjonelle problemer slik at en kan snu en eventuell negativ utvikling.

Helse/ og rusomsorg

Alle mennesker har rett til nødvendig utredning uten lang ventetid.

Det må sikres nødvendig kompetanse ved de psykiatriske poliklinikkene for barn / unge og voksne.

Alle mennesker må ha lik rett til helsetjenester og riktig behandling.

ADHD Norge anbefaler kun behandlingsmetoder som har dokumentert effekt.

Det er viktig at sosialtjenesten i kommunene har god kunnskap om ADHD og komorbide tilstander da mange voksne/unge med ADHD sliter med rus og /eller psykiske lidelser.

Det er høyst sannsynlig at det fortsatt er veldig mange med rusproblematikk/ psykiske lidelser som har ubehandlet ADHD. Dette er viktig å være oppmerksom på slik at riktig hjelp og oppfølging kan gis.

Habilitering/ rehabilitering

Når behovet er til stede, skal ADHD gi rett til habiliterings- eller rehabiliteringstiltak.

Ved behov skal mennesker med ADHD få utarbeidet Individuell plan.

Politi/ kriminalomsorg

Det er stort behov for økt kunnskap om ADHD i politiet, kriminalomsorgen og fengselshelsetjenesten.

Innsatte med ADHD har rett til utredning og behandling.

Arbeid

Ingen skal stenges ute fra arbeidslivet på grunn av en diagnose. Det er funksjonsevne, ikke diagnose som avgjør om en person er skikket for et yrke.

Den enkelte arbeidsplass har ansvar for å forebygge og slå ned på mobbing.

Ved behov må den enkelte arbeidsplass sørge for nødvendig tilrettelegging slik at den ansatte med ADHD skal kunne fungere optimalt.

Deltakelse i samfunnet

Hver enkelt skal gis mulighet for full deltakelse og likestilling på områder som gjelder samfunns- og kulturliv.

Brukernes reelle behov skal ligge til grunn for omfang og valg av tjenester.

Brukermedvirkning

Den enkelte bruker skal ha innvirkning på egen behandling og tjenestetilbud.

Det er et mål for ADHD Norge at brukere/pårørende er aktive deltakere både på individ- og systemnivå. Brukerperspektivet må formidles på alle nivå i samfunnet.

Brukerrepresentasjon er nødvendig for å få brukerperspektivet tydelig i alle virksomheter som arbeider med ADHD-problematikk.

Bruker- og pårørendekompetanse er realkompetanse som må likestilles med fagkompetanse.

Økonomi

Økonomiske forhold i stat og kommune må aldri føre til at tiltak og tilrettelegging for mennesker med funksjonshemming blir en salderingspost.

Det må gis full økonomisk kompensasjon til merutgifter knyttet til funksjonsnedsettelse.

Trygdeytelser må øke i takt med lønnsutviklingen i samfunnet.

Mennesker med behov for tilrettelegging skal ha økonomisk gevinst ved å være i arbeid.

Faglig kompetanse

De regionale og nasjonale kompetansesentrene må gis tilstrekkelige bevilgninger til å videreføre og videreutvikle sitt arbeid med å være en viktig støttespiller for sine brukere.

Alle ledd i førstelinjetjenesten herunder helsetjenester, PP-tjenesten, barnevernstjenesten m v må styrkes. Hvert enkelt kontor må ha fagfolk med oppdatert kunnskap om ADHD.

Forskning

Det er viktig med forskning omkring nevrobiologiske tilstander, rettighetsoppfyllelse og utvikling av nødvendige tiltak. ADHD Norge ønsker å initiere og støtte opp om slik forskning.

Samfunnet må bevilge tilstrekkelig ressurser til forskningsformål.

Tverrfaglig samarbeid

Det er viktig med tverrfaglig samarbeid og samarbeid mellom 1. og 2. linje tjenesten for at mennesker med ADHD skal få hjelp til utredning, diagnostisering og behandling uten unødvendig ventetid.

Internasjonalt samarbeid

ADHD Norge ønsker å vise solidaritet ved å bidra til formidling av kunnskap om ADHD i land der det er liten kompetanse på området.

Det er nødvendig å ha et godt samarbeid med brukerorganisasjonene i andre land for erfaringsdeling og kunnskapsutveksling.